

Bryssel den 23.4.2021
COM(2021) 216 final

2018/0207 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

**rådets ståndpunkt inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om
inrättande av programmet för rättigheter och värden (2021–2027) och om upphävande
av förordning (EU) nr 390/2014**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

rådets ståndpunkt inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för rättigheter och värden (2021–2027) och om upphävande av förordning (EU) nr 390/2014

1. BAKGRUND

Överlämnande av förslaget till Europaparlamentet och rådet (dokument COM(2018) 0383):	30 maj 2018
Regionkommitténs yttrande:	10 oktober 2018
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande:	18 oktober 2018
Corepers antagande av ett partiellt förhandlingsmandat, som senare förlängdes:	19 december 2018, 20 februari 2019
Trepartsmöten:	22 januari, 5 februari, 20 februari och 6 mars 2019
Corepers bekräftelse av den gemensamma överenskommelse som nåddes med Europaparlamentet vid det fjärde trepartsmötet:	13 mars 2019
Europaparlamentets bekräftelse av den gemensamma överenskommelsen genom antagande av en lagstiftningsresolution (första behandlingen):	17 april 2019
Överenskommelse i rådet om en allmän riktlinje:	2 december 2020
Trepartsmöten:	10 och 17 december 2020
Översändande av en skrivelse från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor till ordföranden för Coreper II, i vilken bekräftas att Europaparlamentet instämmer i resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna:	4 februari 2021
Politisk överenskommelse i Coreper om kompromisstexten:	17 februari 2021
Antagande av rådets ståndpunkt vid första behandlingen:	19 april 2021

2. SYFTE MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Programmet för rättigheter och värden är ett av finansieringsinstrumenten i den fleråriga budgetramen 2021–2027. Programmet för rättigheter och värden bidrar till att skydda och främja de rättigheter och värden som fastställs i EU-fördragen och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna för att upprätthålla och vidareutveckla öppna, rättighetsbaserade, demokratiska, jämlika och inkluderande samhällen som bygger på rättsstatsprincipen. Programmet kommer att stödja det civila samhällets organisationer som är verksamma på lokal, regional, nationell och transnationell nivå när det gäller att främja unionens värden och rättigheter. Det kommer att öka medvetenheten om jämlikhet och icke-diskriminering, barns rättigheter, dataskydd, EU-medborgares rättigheter och om den gemensamma europeiska historien. Det kommer att bidra till att främja jämställdhetsintegrering och integrering av ett icke-diskrimineringsperspektiv. Det kommer även att bidra till att förebygga och bekämpa könsrelaterat våld mot kvinnor samt alla former av våld mot barn och andra riskgrupper. Det kommer också att stödja medborgarnas deltagande i EU:s demokratiska liv. Kommissionen föreslog en sammanlagd budget på 641 705 000 euro i löpande priser.

Programmet kommer att stödja det civila samhällets organisationer, europeiska nätverk, offentliga myndigheter inklusive jämlikhets- och människorättsorgan, lokala myndigheter, den akademiska världen/forskningsinstitut och tankesmedjor. Det kommer bland annat att finansiera verksamhet som

- ökar medvetenheten om rättigheter, värden och principer som ligger till grund för EU liksom om EU:s kultur och historia,
- ökar kunskapen om EU-rätt och EU-politik samt om potentiella hinder för utövandet av rättigheter,
- ökar kapaciteten att agera för att bättre genomföra EU:s rättsliga instrument och politik i medlemsstaterna,
- främjar gränsöverskridande samarbete, utbyte och debatt, förbättrar den ömsesidiga kunskapen och den ömsesidiga förståelsen och stärker det ömsesidiga förtroendet mellan alla berörda parter.

3. KOMMENTARER TILL RÅDETS STÅNDPUNKT

Rådets ståndpunkt återspeglar den överenskommelse som nåddes vid trepartsmötena. De viktigaste ändringarna jämfört med kommissionens förslag är bland annat följande:

- *Titeln:* Titeln ändrades till: Programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden.
- *Specifika mål:* Ytterligare specificering i vart och ett av de tre segment som föreslagits (Jämlikhet och rättigheter, Medborgarnas engagemang och deltagande, Daphne) och i synnerhet identifiering av exempel på grupper som riskerar att utsättas för våld.
- *Nytt segment:* Tillägg av ett nytt, fjärde segment (Unionens värden) som särskilt är avsett att stödja det civila samhällets organisationer som verkar för att främja unionens värden, demokrati och rättsstatsprincipen. Dessa element är grundläggande för att bygga upp medborgarnas förtroende för unionen och för att säkerställa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. På så sätt kommer programmet att bidra till uppbyggnaden av en mer demokratisk union, till respekt för rättsstatsprincipen och till demokratisk dialog, öppenhet och god förvaltning.

- *Ytterligare finansiering:* Tilldelning av ett tillägg på 800 000 000 euro i 2018 års priser till följd av den programspecifika justering som föreskrivs i artikel 5 i och bilaga II till rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 (dvs. förordningen om den fleråriga budgetramen).
- *Öronmärkning av medel:* Införande av öronmärkning av medlen för respektive segment och inom segmenten samt införande av en flexibilitetsmarginal. Tilldelning av en betydande del av budgeten (finansieringsramen och dess tillägg) till segmentet Unionens värden. Den extra finansiering som ges genom ett ytterligare anslag säkerställer att segmentet Unionens värden får tillräckliga finansiella medel och att ett korrekt genomförande av de tre övriga segmenten inte undergrävs.
- *Gemensamt uttalande:* I ett gemensamt uttalande från Europaparlamentet och rådet uppmanas kommissionen att vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att segmentet Unionens värden ges betydande finansiering redan under 2021.
- *Stödberättigade enheter:* Enheter från tredjeländer undantas från det nya segmentet (Unionens värden) eftersom verksamheten inom detta segment bör inriktas på medlemsstaterna.
- *Kontaktpunkter för programmet:* Införande av en särskild artikel för detta.
- *Civil dialog:* Tillägg av en grupp för civil dialog (ett informellt forum för diskussion med berörda parter) som behandlas i en särskild artikel och ett särskilt skäl.
- *Jämställdhetsperspektivet:* Förstärkt skäl, könsuppdelade data i indikatorerna och jämställdhetsperspektiv i halvtidsutvärderingen och den slutliga utvärderingen.
- *Verksamhet som ska finansieras:* Ytterligare specifikationer.
- *Kommittéförfarande:* Granskningsförfarandet i stället för det rådgivande förfarandet. Granskningsförfarandet föreskrevs inte i kommissionens ursprungliga förslag, men i förordning (EU) nr 1381/2013 om inrättande av programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020.

Den överenskommelse som nåtts om öronmärkning av medel gör genomförandet av programmet mer komplext, men innebär att den grad av flexibilitet som kommissionen ville bevara för programmet upprätthålls.

Kommissionen anser därför att den överenskommelse som nåtts bevarar målen enligt kommissionens ursprungliga förslag.

4. SLUTSATS

Kommissionen godtar rådets ståndpunkt.